

SABIR VE ALLAH'IN KULUNA YÖNELMESİ

Allah, “sabırlılarla beraberim” diyor, sabırlılarla beraberim. Sabrettin mi yardımcın Allah, kuvveti verecek Allah, nuru verecek Allah, sana her çeşit nusreti yapacak hep Allah'tır. Çünkü ben seninleyim diyor.

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

*Innallahe me'a's-sâbirîne.*¹

Me'a, maiyyet. “Ben seninleyim” diyor, ne korkuyorsun! Ben seninle olduktan sonra dünyanın hepsi bir tarafa ayrılrsa; senle ben yeter.

Onun için bir de diyor ki:

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

*Innallahe yuhibbü'l muhsinîne.*²

Gene bu âyeti de okudu.

“Allah ihsan sahiplerini de sever.”

---

¹ 2/Bakara, 153.

² 2/Bakara, 195.

Şimdi okuduk ya Cenâb-ı Hak bir lokmayı bir dağ yapıyor. Bir lokma bir dağ olunca ihsanlar o nispette de büyüyor. İhsanlar... Evvela ihsan Allah *celle ve alâ'nın* eline geçer, ondan sonra kulun eline geçer. Diyeceksin ki;

“Sen bu arada yoktun, işte ben de ona veriverdim.”

Yok öyle iş! Senin de aklın ermez o işe, benim de aklım ermez o işe.

Allahu Teâlâ muhsinleri seviyor, ihsan sahiplerini, yardım edenleri, iyilik edenleri seviyor.

Bir de Allah sabırlılarla beraber olmakla beraber;

إِنَّمَا يُوفَى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ

*Innemâ yüveffe's-sâbirîne ecrähüm biğayri hisâbin.*³

“Sabırlıların ecrini bi-gayri hisab, hesapsız veriyor.”

İşte burada oruçlunun sevabına kimseyi elleştirmiyor. Onda kimsenin hakkı yok, o benim

---

³ 39/Zümer, 10.

diyor. Binâenaleyh onunla kurtarıp cennetine koyduğu gibi ihsanının da nihayeti yok. Ben veriyorum dedikten sonra onun biri, ikisi, beşi, onu olmaz. Allahu Teâlâ'nın kepçesi büyük. Verdiğinin hesabı yok. Onun için sabırlılara bigayri hesap veriyor. Oruç da sabırdan ibarettir.

Allah cümlemizi bu sabirûn zümresine ilhak eylesin.

Bu sabırların en güzeli, her gün beş vakit namaz kılarız elhamdülillah. Bu beş vakit namaz da Cenâb-ı Hakk'ın divanına dikiliriz. Divanına dikildiğimiz vakitte gönlümüzün Allah ile olabilmesini temin etmeye çalışmak her müslümanın vazifesi. Bizim oraya gidip de hemen yatıp kalkmaktan ibaret değil işimiz.

İmam okudu, o imam *Allahu ekber* dedi, biz de dedik, olmaz öyle iş. Gönlü Allah ile beraber tutabilmenin çaresine bakmak lazım. Onun için namazın haricindeki saatlerde kulun zâkir olması lazım ki namaza durduğu vakitte o zikir ile bulunabilsin. Diğer saatlerde insan kendisini zikre alıştırmalı ve kendini de iki de bir yoklamalı;

“Bakalım ben ne haldeyim. Allah'a zikir halinde miyim yoksa başka boş şeylerle mi meşgulüm?”

Onun için Cenâb-ı Hak şurada [şerhte] bir yerde diyor ki: “Sen ey kulum! İbadet için ayrıl. İbadet için ayrıl. Yalnız namaz vakti için değil; her vakit için böyle ibadet için ayrıl ki.” *Emleu sadrake ğinen*. “Ben senin içini zenginlikle doldururum.”

Sen bana yönel! Sen bana yönel, bana yöneldikten sonra senin içini ben nur ile doldururum, zenginlikle doldururum. Bütün dünya hazineleri adeta senin olur.

Ve eseddü fakrake. “Senin bütün zaruret kapılarını, darlık kapılarını, sıkıntı kapılarını da kapatırım. Sen ondan sonra sıkıntı görmezsin.”

Meteliğin de olmasa gene görmezsin sıkıntı. Çünkü Allahu Teâlâ'ya, “Elhamdülillah, bu da Allah'ımdan” dersin. Paran da olmasa malın da olmasa gene sıkıntı görmezsin, darlık çekmezsin ama Allah kendisine kulluk edeni sıkıntıya düşürmez.

a. Kulun Allah'a Yönelmesi

Onun için bakınız ne güzeldir bu. Gene Hz. Allah'ın [sözüdür, hadîs-i kutsîdir].

إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ يَا بَنَ آدَمَ تَفَرَّغْ لِعِبَادَتِي
أَمْلاً صَدْرَكَ غِنَى وَأَسُدُّ فِقْرَكَ وَإِنْ لَا تَفْعَلْ
مَلَأْتُ يَدَيْكَ شُغْلًا وَلَمْ أُسَدِّ فِقْرَكَ⁴

Innellahe teâlâ yekûlü: Yabne âdem! Teferrağ li-ibâdetî emleü sadreke ğinen ve esüddü fakreke ve in lâ tef'al mele'tü yedeyke şuğlen ve lem esüddü fakrake.

Yabne âdem! Teferrağ li-ibâdetî emleü sadreke ğinen ve esüddü fakreke. “[Ben senin içini zenginlikle doldururum,] fakirlik kapılarını da kapatırım.” Ve illâ tef'al mele'tü yedeyke şuğlen. “Eğer sen bana yönelmezsen ben senin ellerini meşgul ederim.”

Çalışırsın akşama kadar şurada burada, yorulursun, terler akıtırsın ama eline geçen gene sıfırdır. Karnın da doymaz gözün de doymaz.

---

⁴ Ramuz, 1299

Ve lem esüddü fakreke. “Bununla beraber senin fakirlik kapını kapatmam.”

Gözün doymaz yani daima meşgul olmayı istersin.

Onun için Allah *celle ve alâ* kusurlarımızı affetsin de bu mübarek ayda kendisine tam manası ile yönelen bahtiyar kullarının arasına bizleri de kabul etsin.

Onun için gene Cenâb-ı Hak buyuruyor ki;

إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَيُّنَ الْمُتَحَابُّونَ
لِجَلَالِي الْيَوْمِ أَظْلَهُمْ فِي ظِلِّي يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلِّي

Innallahe teâlâ yekûlü yevme'l-kıyâmeti eyne'l-mütehâbbûne li-celâlî el-yevme uzillühüm fî zıllî yevme lâ zılle illâ zıllî.

Innallahe teâlâ yekûlü yevme'l-kıyâmeti. “O kıyamet gününde.” *Eyne'l-mütehâbbûne li-celâlî.*⁵ “Benim için sevişenler nerede?” diyecek.

---

⁵ Ramuz, 1301.

Allah için müslümanların birbirlerini sevmesi lazım. Çünkü hep kardeşiz. Hep kardeş olduğumuzdan dolayı zengin-fakir, irili-ufaklı, kuvvetli-zayıflı, bilgili-bilgisiz hepsi kardeş.

Eyne'l-mütehâbbûne li-celâlî. “Celâl-i ilahiye için böyle sevişenler.” *Uzillühüm* “Gölgelendiririm ben onları.” *Fî zıllî yevme lâ zıllê illâ zıllî.* “O gün kıyamet günü gölgelik hiçbir yerde yok; ancak Allahu Teâlâ'nın hususi gölgeliklerinde ben onları gölgelendiririm.”

Hiç sıcaklık görmezler hararet görmezler bir şey de bilmezler.

Niçin?

Dünyadayken onlar benim için seviştiler. Benim için seviştiler binâenaleyh Allah için sevişmek kadar sevgili bir şey yok.

Allah cümlemizi o nimete eren kullarından eylesin. Cenâb-ı Hak cümlemizin günahlarını affetsin.

Bugün nail olduğumuz nimetlerin hesabı da yok. Bakınız;

إِنَّ اللَّهَ يُوَكِّلُ بِأَكْلِ الْخَلِّ مَلَائِكِينَ يَسْتَغْفِرَانِ اللَّهَ
لَهُ حَتَّى يَفْرُغَ

*Innallahe teâlâ yuvekkilu bi-âkili'l-halli
melekeyni yestağfirânillahe lehû hattâ
yefruğa.*⁶

Zaruret sahibi insanlar yok ellerinde bir şey. Bir parça yok.

“Sirke bulmuşlar o sirkeye banıp ekmek yiyorlar, sirkeden başka bir şeyleri yok. Cenâb-ı Hak onlara iki tane melek gönderir.” *Yestağfirânillahe lehû hattâ yefruğa.* “Ki, sofradan kalkıncaya kadar bu iki melek bu iki insan için istiğfar ederler.”

Zaruret sahibi ama sabır sahibi; “Ben bunu yiyorum şu öteki de bal yiyor. Şunun elindeki baldan ben de alayım yiyeyim.” [diye] kafasında öyle bir şey yok.

Bakınız yine;

---

⁶ Ramuz, 1307.

إِنَّ الْأَبْدَالَ بِالشَّامِ يَكُونُونَ وَهُمْ أَرْبَعُونَ رَجُلًا
بِهِمْ تُسْقَوْنَ الْغَيْثَ وَبِهِمْ تُنْصَرُونَ عَلَى
أَعْدَائِكُمْ وَيُضْرَفُ عَنْ أَهْلِ الْأَرْضِ الْبَلَاءُ
وَالْغَرَقُ.⁷

İnne'l-ebdâle bi's-şâmi yekûnûne ve hüm erba'ûne racülen bi-him tûskavne'l-ğayse ve bi-him tunsarûne alâ a'dâiküm ve yusrafu an ehli'l-ardı el-belâü ve'l-ğaraku.

Allah düşmanın şerrinden hep bütün İslâm memleketlerini muhafaza buyursun.

Şam'ı çok methetmişler. Şam bir topraktır. Gerçi bütün topraklar Allah'ın mülküdür. Fakat bu toprakta oturan insanlarla şeref alır.

Mesela burası cami, dışarıdaki toprakla aynı topraktır değil mi?

Ama buranın şerefi ile cami dışında olan toprağın şerefi bir olmaz.

---

⁷ Ramuz, 1308.

Buranın şerefi buranın insanları ile şerefyâb olur. *Şerefü'l-mekâni bi'l-mekîn*'dir. "Yerin şerefi orada oturan insanladır."

Burası bir gün gelir de, Allah esirgesin, meyhane olursa; yıkılır dünya tabii. Burasını gelir birisi satın alır bir meyhane yaparsa bu o şerefi kaybeder.

Hani yer şerefliydi?

Burada oturanlarla şerefli dir. Şimdi Şam şerefli dir, Şam'da oturanlarla şerefli dir. Şam'da oturanlar eğer ehl-i imân ise ne güzel. Ehl-i imân değilse, bugün bakınız orası ne acı bir halde. Müslüman müslümanla dövüşüyor bugün.

Niçin?

İdareciler müslüman değil.

Allah onun için müslüman idarelerden bizi ayırmasın.

İnne'l-ebdâle bi'ş-şâmi.

Ebdâl demek Allah'ın sevgili, iyi kulları demek. *Ebdâl* tebdilden gelir. Kötü huyları bırakmışlar iyi huy sahibi olmuşlar ve o iyi huyları ile Allah'a kendilerini sevdirmişler. Bu sevdirdiklerinden dolayı ebdal olmuşlar ki;

Ve hüm erba'ûne racülen. “Bunlar 40 kişidir.”

Kırk erkek ve 40 kadın Cenâb-ı Hak Şam'da bunları muhafaza eder. Biri ölür biri gelir, biri ölür biri gelir yerine, daima orada mevcuttur.

Bi-him tuskavne'l-ğayse. “Bütün dünyadaki yağmurlar bu ebdalların yüzü suyu hürmetine olur.”

Ama bunlar fakirdir, esvapsızdır, ayakka-bısızdır, şudur budur... Ama Allah'a kendilerini sevdirmişler; gönülleri Allah iledir. Gönülleri daima Allah iledir, namaza durdukları vakit kendilerini kaybederler. Çünkü nasıl ashâb-ı kirâm *Allahu ekber* dedikleri vakitte taş kesilirlermiş yani kımıldama yok. Kuşlar gelir başlarına konarmış.

Niçin?

Kımıldayamıyorlar!

Huzur-u Rabbi'l-aleminde, öyle eriyor kendisi. Gönlü de Allah ile. Gönlü de Allah ile olduğu için Cenâb-ı Hak onları seviyor ve onlar dolayısıyla yeryüzüne yağmur veriyor. Yeryüzüne verdiği yağmurlar onların hürmetine.

Ve bi-him tunsarûne alâ a'dâiküm. “Düşmanlarınıza karşı zaferi de onlar hürmetine veriyor.”

İşte onlar olmazsa bizim halimiz harap demektir.

Daha?

Ve yusrafu an ehli'l-ardı el-belâü ve'l-ğaraku. “Yeryüzündeki bütün insanları da onların hürmetine mahvolmaktan, gark olmaktan, çeşitli belalara düşar olmaktan kurtarıyor Allahu Teâlâ.”

Kıymetli bir adamlar. *Ebdâl* demek çok kıymetli bir adamlar demek. Bu kıymetlerinden dolayı Cenâb-ı Hak yeryüzüne yağmurlar veriyor, rızıklar gönderiyor, düşmanlara karşı zafer veriyor. Dünya yüzünden de belaları kaldırıyor. Ne büyük nimet!

Allahu Teâlâ cümlemizi o kendisini seven, emirlerine itaat eden bu ebdallar sınıfına kabul buyursun inşallah.

b. Kûsler Affedilmez

Yine buyuruyor ki Cenâb-ı Peygamber Efendimiz:

إِنَّ الْأَعْمَالَ تُعْرَضُ يَوْمَ الْخَمِيسِ وَيَوْمَ الْجُمُعَةِ
فِيُغْفَرُ لِكُلِّ عَبْدٍ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا
إِلَّا رَجُلَيْنِ فَإِنَّهُ يَقُولُ أَخْرُوا هَذَيْنِ حَتَّى
يَصْلِحَا. 8.

Inne'l-a'mâle tu'radu yevme'l-hamîsi ve yevme'l-cumu'ati fe-yuğfaru li-küllî abdin lâ yuşriku billâhi şey'en illâ raculeyni fe-innehû yekûlü ahhirû hâzeyni hattâ yestalihâ.

Inne'l-a'mâle tu'radu yevme'l-hamîsi ve yevme'l-cumu'ati. “Bütün insanların amelleri perşembe ve cuma günleri Allahu Teâlâ'ya arz olunur.”

Perşembe günü ve cuma günü Cenâb-ı Hakk'a arz olunur.

Fe-yuğfaru li-küllî abdin. “Ve bu arzda bütün kullar affolunur.” *Lâ yuşriku billâhi şey'en.* “Allahu Teâlâ'ya şirk etmeyen kullar.” *Illâ raculeyni.* “Yalnız iki racül, iki kimse müstesna.”

---

⁸ Ramuz, 1316.

Fe-innehû yekûlü ahhirû hâzeyni hattâ yestalihâ. “Küsüşmüşler. Bu küsüşenler tâ barışınca-
caya kadar affolunmaz.”

Küsler barışınca-ya kadar aftan mahrum oluyorlar.

Onun için;

إِنَّ الْإِسْلَامَ نَظِيفٌ فَتَنْظِفُوا فَإِنَّهُ لَا يَدْخُلُ
الْجَنَّةَ إِلَّا نَظِيفٌ⁹

Inne'l-islâme nazîfün fe-tenezzafû fe-innehû lâ yedhulü'l-cennete illâ nazîfün.

Inne'l-islâme nazîfün. “İslâmiyet gayet temizdir.”

Yalnız üstünün temizliği para etmez. Asıl temizlik içtedir, iç temizliği lazım. Kibirden, hasetten, hırstan, şehvetten, şöhretten ri-yakârlıktan, âlemin gıybetini yapmaktan insan kendini temizlemelidir. Onların pisliği o kadar fenadır ki!

---

⁹ Ramuz, 1317.

Şimdi sidik denilen bir pislik var, bir de pislik denilen pisliğimiz var. Bu pislikler üzerimize bulaşırsa ne kadar çirkin olur! Sokulamaz kimsenin yanına onları yıkamadıkça, temizlemedikçe. Fakat bu iç pisliklerinden hiç habermiz yoktur. Bunların fenalığı bu dış pislikten çok fenadır. Çünkü bunları bir sabunla yıkarız tertemiz olur. Ama o iç pisliklerini atmak kadar da zor şey yoktur. Öyle bir tevbe ile de kurtulamayız. Çünkü o içeriye yerleşen kötü huy; Allah esirgeye, dedelerimiz, “teneşir temizler” demişler. Kötü huylar insana yerleştikten sonra onun imkanı yok kolaycacık gitsin. Teneşir temizler; artık ölene kadar o huy da gider. Çok acı, kolaycacık bir şey değil. Kibirli bir adama ne kadar bilgin adam gelirse gelsin, yapma etme desin, imkanı yok. Kibir var bir kere. Onu söküp atamaz. Hasedi söküp atamazsın, hırsı söküp atamazsın. Ancak bu Ramazan ayında yapacağın oruçlarla, sabırlarla, Cenâb-ı Hakk’a yalvarmalarla, riyazetlerle geçirebilirsen ne mutlu sana. Geçiremezsen insan o pisliklerle gider.

Allah muhafaza etsin.

Onun için ehl-i tarikin derecesi çok yüksektir. Onlar mücahit olaraktan, kötü huyları atmak için riyazet ederler, kendilerini sıkıya sokarlar. Allahu Teâlâ'nın zikrini de fazla yaparlar. Cenâb-ı Hakk'tan da yardım isterler. Büyüklere de iltica ederler ve bu sebeple inşallah kurtulmuş da olurlar. Çünkü ay taştan ibaret bir memleket.

Şimdi gittim Amerika'da getirdiler toprağını da gösterdiler bize. İşte bak Ay dediğimiz şey. Aynı değil. Taştan topraktan bir mevcut. O güneşi görünce bak nasıl parlıyor. İnsan Allah'ın en ekmel mahluku, en güzel mahluku. Ne aya benzer ne güneşe benzer. İnsandan daha iyi güzel hiçbir mahluk yoktur. Bakarsın hayran olursun. Yüzüne bak hayran ol, boyuna bak hayran ol... Kadınına bak hayran, çocuğuna bak hayran ol. İşte bak bu insan bugün yerde değil göğe bile sığamıyor. Bu ufacık insan; bunun kudretini veren Allah. Kuvvetini veren Allah, bilgisini veren Allah. Hepsi Allah'ındır. Ne Amerika'nın malı ne Rus'un malıdır.

Yâ?!

Allahu Teâlâ'nın.

Bazen onun elinden bazen müslümanların elinden bu gibi şeyleri insanlara ihsan eder. Öyleyse sen perşembe günleri, cuma günleri hatta cumartesiye de katarak üç günü, bazen de pazartesiye de kataraktan oruçlarına devam et.

Talha [*radiyallahu anh*] çok yaşamış. O çok yaşadığı halde hiç orucu da bırakmamış. Muharebelere girmekten de kaçınmaz. Muharebeye de aslan gibi girer o açlıkla kılıç sallar. Bizim yediklerimizin de onda birini yemezler. Yedikleri de hurma veyahut buğday unu. Başka şeyleri de yok o zavallıların.

Gene buyuruyor Efendimiz:

إِنَّ الْأَعْمَالَ تُرْفَعُ يَوْمَ الْاِثْنَيْنِ وَالْخَمِيسِ
فَأُحِبُّ أَنْ يُرْفَعَ عَمَلِي وَأَنَا صَائِمٌ.¹⁰

İnne'l-a'mâle türfe'u yevme'l-isneyni ve'l-hamîsi fe-uhubbü ey yürfe'a amelî ve ene sâimün.

---

¹⁰ Ramuz, 1318.

İnne'l-a'mâle türfe'u yevme'l-isneyni ve'l-hamîsi. “Pazartesi perşembe günleri insanların amelleri Allah'a arz olunur.” *Fe-uhıbbü ey yürfe'a amelî ve ene sâimün.* “Arz olunur da benim amelim Allah'a arz olunurken ben de istiyorum, seviyorum ki oruçlu olayım o gün.”

Oruçlu olduğum halde desinler ki melekler;

“Yâ Rabbi! Filan kulun da oruçluydu. Bak oruçlu olarak sana amellerini getirdik.” desinler. “Bunu sevdiğim için pazartesi perşembeyi de bırakmıyorum.”

Yani, “Siz de bırakmayın!” demektir.

Allah cümlemize de nasip eylesin inşaallah.

Gene buyuruyor ki:

إِنَّ الْإِيمَانَ لِيَخْلُقُ فِي جَوْفِ أَحَدِكُمْ كَمَا يَخْلُقُ
الثَّوْبُ فَاسْأَلُوا اللَّهَ أَنْ يُجَدِّدَ الْإِيمَانَ فِي
قُلُوبِكُمْ.¹¹

*İnne'l-îmâne le-yehleku fî cevfi ehadiküm
kemâ yehleku's-sevbü fe's-elullahe en yüced-
dide'l-îmâne fî kulûbiküm.*

c. İmanın Yenilenmesi

*İnne'l-îmâne le-yehleku fî cevfi ehadiküm
kemâ yehleku's-sevbü.* “İman, vücutlarınız na-
sıl eskiyorsa, esvaplarınız nasıl eskiyorsa ima-
nınız da böyle eskir.”

İmanınız da eskir böyle.

*Fe's-elullahe en yüceddide'l-îmâne fî
kulûbiküm.* “Öyleyse siz Allahu Teâlâ'dan bu
kalbinizdeki imanın yenilenmesini isteyiniz.”

Ne diyelim?

*Allahümme innî üceddidü'l-îmân bi-
tecdîdi kavli lâ ilâhe illallah.*

---

¹¹ Ramuz, 1320.

Lâ ilâhe illallah imanı tazeler, temizler, kuvvetlendirir, nurlandırır, parlatır. Onun için onu dilinizden bırakmayınız.

İnne'l-îmâne le-yehleku fî cevfi ehadiküm kemâ yehleku's-sevbü fe's-elullahe en yüced-dide'l-îmâne fî kulûbiküm.

Hız. İbn Ömer'den rivayet olunmuştur.

Kalplerdeki imanın tazeliğini istiyorsan, hele bu Ramazan-ı mübarekte, hele iftardan evvel *lâ ilâhe illallah*'ı çokça söyleyiniz.

Günde yüz kere *lâ ilâhe illallah* de! En aşağı günde yüz kere *lâ ilâhe illallah* diyenin sevabına erişen olmayacak. O kadar çok sevap alacak yahut ondan daha fazla [diyen çok] sevap [alır.] Çok demiş, 200 demiş 500 demiş. Onun sevabı daha artı olacak. Ama günde en aşağı 100'den aşağı kalmamak üzere, hele akşam sıralarında *lâ ilâhe illallah, lâ ilâhe illallah, lâ ilâhe illallah...*

Bağırmaya da lüzum yok. Hafif bir lisan ile kâfi.

Gene bakınız bir şey daha:

إِنَّ الْأَنْبِيَاءَ لَا يُتْرَكُونَ فِي قُبُورِهِمْ بَعْدَ أَرْبَعِينَ
لَيْلَةً وَلَكِنْ يُصَلُّونَ بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ حَتَّى يُنْفَخَ فِي

الصُّور. 12.

*Inne'l-enbiyâe lâ yutrakûne fî kubûrihim
ba'de erbe'îne leyleten velâkin yusallûne
beyne yedeyillâhi hattâ yünfeha fi's-sûri.*

Inne'l-enbiyâe. “Nebiler yani bütün peygamberler.” *Lâ yutrakûne fî kubûrihim ba'de erbe'îne leyleten.* “Mezarlarına gömüldükten 40 gün sonra mezarlarında bırakılmazlar onlar.”

Peygamberler mezarlarına gömüldükten 40 gün sonra onlar mezarlarında bırakılmazlar.

Velâkin yusallûne beyne yedeyillâhi. “Öldükten sonra da Allahu Teâla'nın huzurunda onlar namazlarını kılarlar.”

Namazları yalnız dünyaya münhasır değildir yani. Musa *aleyhisselam* da öyleydi. Cenâb-ı Peygamber de onları böylece bize tasvir ediyor.

---

¹² Ramuz, 1319.

Hattâ yünfeha fi's-sûri. “Kıyamet kopuncaya kadar onlar huzur-u ilahiyyede ibadetle, dualarla meşguldürler.”

Bu “bırakılmaz” tabiri cesetleri değil; ruhları. Huzur-u ilahiyyede ruhlar orada ibadetle meşgul olurlar, ceset bulunduğu yerde kalır. Ve ruhları da istediği anda cesetlerine ithal olunur.

Onun için şühedaya:

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ¹³

Ve lâ tekûlû li-men yuktelü fî sebîlillahi emvâtün. “Şehitlere ölü demeyin. Şehitlere, Allah yolunda şehit olanlara sakın aldanıp da öldüler demeyin.”

Ölü olanlar gavurlardır, dinsizlerdir. Mü'min de ölmez şehit olan da ölmez.

Bel yentekılûne min dârin ilâ dârin. “Bu dünyadan öbür dünyaya, bu evden öteki eve geçiş gibidir.”

Yalnız iktidar ellerinden alınmıştır, sesleri çıkmaz o kadar.

---

¹³ 2/Bakara, 154.

إِنَّ الْبِرَّ وَالصِّلَةَ لِيُطِيلَانَ الْأَعْمَارَ وَيُعْمِرَانَ
الدِّيَارَ وَيُكْثِرَانَ الْأَمْوَالَ وَلَوْ كَانَ الْقَوْمُ
14فُجَّارًا.

Inne'l-birra ve's-silate le-yütîlâni'l-a'mâre ve yu'ammirani'd-diyâre ve yüksîrâni'l-emvâle ve lev kâne'l-kavmu füccâran.

Bu çok mühim bir iş. Şurada iki tane söz söyledi: *Birr*, ikram ve ihsandır. O yukarıda *innallahe yuhibbu'l-muhsinîn* dediği gibi, ihsan sahiplerini sevdiği gibi. Bu *birr* de bu ihsanın manasındadır; “iyilik yapanları.”

Ve's-silate. “Akraba-i taallukat ile ilgisini kesmeyenleri.”

Akraba-i taallukatını, amcasını dayısını biliyor, teyzesini halasını biliyor. Bunlar baş akraba. Bunların çocuklarıyla filan ilgiyi kesmiyor. Çünkü bu akrabalık insanlara büyük bir kuvvettir. Kabilelerin teşekkülü bundan olmuştur. Akrabalar toplanmış bir yere, böyle bir kabile olmuşlar hep birbirinin kardeşleri gibidir-

---

¹⁴ Ramuz, 1321.

ler. Onun için müslümanlar da böyle birbirlerinin ziyaretini yapacak, ikramını yapacak, yardırımsa onun elinden tutacak, her şeyisini yapacak.

“Ki bu iki şey.” *Le-yütîlâni’l-a’mâre*. “Ömrü uzatırlar. Ömrün uzamasına, çoğalmasına sebep olur.”

Kim?

İyilikler ve sıla-ı rahim yapıp akraba-i tallukat ziyaret edenler.

Daha?

Ve yu’ammirani’d-diyâre. “Buldukları yerleri ma’mur ederler, o yerler ma’mur olur.”
Ve vyüksirâni’l-emvâle. “Malları da çoğalır.”

Canım, ben akrabama bir iyilik yapacağım, onu bir ziyaret edeceğim, bir fakirin elinden tutacağım; bu benim malımın çoğalmasına sebep olacak, benim ömrümün uzamasına sebep olacak, sonra oturduğum evin ve yahut memleketimin de güzelliğine de sebep olacak.

Ve lev kâne’l-kavmu füccâran. “Bu ziyaret olunanlar yahut şunlar bunlar günahkâr olsalar dahi.”

Günahkâr insanlar olsa dahi sen akraban ile alakasını kesme. Günahkârdır diyerekten ona iyilik etmekten de çekinme. Herkese karşı elini uzat, herkese karşı yardımını yap.

Ravileri de çokça.

Ebu'l-Hasan b. Maruf *fî Fadâili benî Hâşim* kitabında; Hatîb, Deylemî, İbn Asâkir Abdussamed b. Abdullah b. Abbas'tan, o da babasından, o da dedesinden.

d. İyiliği Emretmek, Kötülükten Alıkoymak

Şimdi bize umumi bir ders:

إِنَّ التَّارِكَ لِلْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيِ عَنِ
الْمُنْكَرِ لَيْسَ مُؤْمِنًا بِالْقُرْآنِ وَلَا بِي.¹⁵

Innet-târike li'l-emri bi'l-mârûfi ve'nehyi ani'l-münkeri leyse mü'minen bi'l-kur'âni ve lâ bî.

İslâmımızda iki şey var: Emr-i maruf, nehy-i ani'l-münker. Daima iyilik emredeceğiz, fenalıklardan da insanları çekmeye çalışacağız.

---

¹⁵ Ramuz, 1322.

Kendimiz de yapmadığımız gibi evlatlarımız da [yapmayacak].

Geçen bir hanım gelmiş, “Şöyledir böyledir...” evladından bana şikâyet ediyor.

“Babası nasıl?” dedim.

“Babası da böyledir.” dedi.

Evlat da tabii babasına benzeyecek. Baba nereye giderse çocuk da [oraya gidecek.] Ön tekerlek nereye giderse arka tekerlek de onu kovalar. Bu böyledir.

Onun için evvela kendimizi ıslah edeceğiz. Ondan sonra çocuklarımıza da namazı, ibadeti, hayırları, hasenatı, iyilikleri yaptırmaya çalışacağız. Sonra onların fena yolları varsa evvela kendimizi o fena yollardan geri alacağız, çocuklarımız da o fenalıkları yapmamaya çalışacak. Eğer çocuk bakkaldan eline şişeyi alıp da bu pis şeyleri alıp geliyorsa, tabii onun da netice itibarıyla olacağı o.

Allah evvela bize acısın. Kendi ömrümüzü iyiliklerle şey yapsın.

Sonra evlatlarımıza akraba-ı, taallukatımıza, dostlarımıza da “yapmayın” diyelim, “etmeyin” diyelim ki sözümüzü de dinlesinler

o zaman. Çünkü ben kendim bu fenalığı yaparken ona “sen yapma” demek boş laftır.

“Bunu yapmayan, emr-i maruf yapmayan, yasaklardan da insanları alıkoymayan; bu vazifeyi bilmeyen insan.” *Leyse mü'minen bi'l-kur'âni*. “Kur'an'a iman etmiş değildir o adam.”

Ne kadar *lâ ilâhe illallah* diyorsa da Kur'an'a iman etmiş değildir çünkü vazifesini yapmıyor. Vazifenin başında emr-i maruf; bütün beşeriyetin iyiliğini isteyeceksin, bütün beşeriyetin kötülükten kaçınmasını isteyeceksin.

Ve lâ bî. “Bana da iman etmiş değildir.”

Çünkü benim vazifem bak bu. Ömrüm cihatla geçiyor. Ashabımın da ömrü cihatla geçiyor. Tarikatların gayesi de Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in yaptığı yapmaktır. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in ashabı en yüksek makama nail olan bahtiyarlar; onların derecesine ne Abdulkadirler, ne Nakşibendiler, ne İmam Rıfailer erişememiştir. Erişmek imkanı da yoktur. Her birisi birer yıldız.

Binâenaleyh bu saltanata, o devlete neden nail oldular?

Peygambere itaatlerinden dolayı. *Li'yutû'u'r-rasûl*. "Allah'a ve Resulüne itaatleri, o harplere devam."

O harp ne demek?

Emr-i maruf ediyor, imana gelmiyor. İmana gelmeyince dövüşüyor.

Bak ne güzel!

Acemlerle Kadisiye Muharebesi, meşhur. Hepinizin bildiği bir tarih. Kumandan Sa'd b. Ebî Vakkas. Acemlere gidiyor, diyor ki:

"Biz sizinle dövüşmeye geldik. Ya iman edeceksiniz ya dövüşeceğiz. Ya iman edeceksiniz ya dövüşeceğiz."

"Canım sizin ayakkabınız yok, üstünüzde entariniz yok. Karnınız da aç bizimle siz nasıl dövüşürsünüz? Gelin bakın şu ordularımızı bir görün. Koca koca filler, koca koca tanklar, top-lar tüfekler, altınlar gümüşler yığılı. Yüzbinlerce askerler. Bunla siz nasıl dövüşürsünüz?"

"Biz sizinle pekâlâ dövüşürüz. Ya iman edeceksiniz ya bize diyeceksiniz 'etmiyoruz', dövüşelim. Şart bu."

Kaç asker?

Sekiz bin asker.

Sekiz bin asker iki yüz bin kişilik orduya kafa tutuyor.

Dövüştüler. Allah'ın da yardımı [ile galip geldiler.]

Allah yardım ediyor tabii.

Sekiz bin kişi 200.000 kişiyi yıkabilir mi?

İmkânı yok ama Allah'tan yardım olunca Allah'ın yardımı olunca ki Bedir'de Allahu Teâlâ açıktan açığa meleklerini yolladı. İlk muharebe. İlk muharebedeki zafer ancak melekler vasıtasıyla elde edildi. Allahu Teâlâ bir 3000, bir de 5000 melek yolladı düşman helak oldu gitti.

İşte burada da görünmez kuvvetler. Hatta bizim Osman Paşa'nın Rusya ile yaptığı muharebede bu meleklerin de yardıma geldiklerini rivayet ederler. İhlas ile olan müslüman ordularının Allahu Teâlâ'nın yardımı daima onlarla beraberdir.

Binâenaleyh şimdi bu 8000 kişi 200.000 kişi ile dövüştüler ve orduları perişan olaraktan kaçtı. Perişan olarak kaçtı. Allah yıktı onları. Yıkıcı Allah'tır. Kuvvet yıkmaz insanları. Senin

karşında da kuvvet var tabiatıyla. Allahu Teala'nın eli böyle iki tarafın üzerindedir. Hangi tarafa zafer istiyorsa oraya dokundurdu muydu orası zaferdedir. İsterse bir kişi olsun.

Cenâb-ı Peygamber Efendimiz yalnız başına değil miydi ya?

Yalnız başına olduğu halde bak bugün el-hamdülillah milyarlarca insan müslümanlık davası derdinde.

Dün Amerika'dan bir arkadaş geldi. Diyor ki; “Oradaki siyahi Araplar müslümanlığa öyle bir hücum ediyorlar ki bir kar dağın tepesinden yuvarlanarak çığ olarak nasıl aşağıya kadar büyüyorsa böyle büyümekte, yani o kadar hız var.” diyor. Oradaki siyahiler öyle bir hızla müslümanlığa hücum ediyorlar. İşte Allahu Teâlâ'nın kudreti bu. Akıl ermez.

Onun için bizim iki vazifemiz var: Emr-i maruf, nehy-i anil münker. Kur'ân-ı Azîmüşşan'da bunlar böyle gayet açık miktarda mu-sarrahtır.

Şimdi burada bir acı... Bugün yazmıştım da hatırımda kaldığına göre: Ölümün en iyisi mu-

harebede şehit olmaktır. Ölümün en iyisi şehitlikle ölmek. İkincisi, hac yolunda yahut umre yolunda ölmek. Üçüncüsü, o belki hatırımda yok, tüccar olarak ölme köylü olarıktan da ölme. Köylülük cahilliği doğurur; ilim yoktur orada, cehil üzerine yaşarlar. O onun tarlasını çalar, o onun bahçesini çalar. Ömürleri böyle geçer. Tüccarlar; ondan da olma, çünkü onlar da yalan söylerler, hile yaparlar, şunu yaparlar. Tüccarlık iyi bir şey.

et-Tâciru habîbullah. “Tüccar Allah'ın sevgilisidir.” ama doğru dilli olursa...

Mehmed Zahid KOTKU

4 Ramazan 1396 / 29.08.1976

İskenderpaşa Camii/ İstanbul

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak](#)

[ulaşmak için tıklayınız.](#)

